
ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ
Ю. М. ПАХОМОВА
(1928—2014)

TO THE MEMORY OF ACADEMICIAN OF THE NAS OF UKRAINE
Yu. M. PAKHOMOV
(1928—2014)

Вітчизняне і світове економічне співтовариство зазнало тяжкої втрати — 23 жовтня 2014 р. на 87-му році життя перестало битися серце всесвітньо відомого українського вченого, доктора економічних наук, академіка Національної академії наук України, Заслуженого працівника вищої школи УРСР, члена Президії Співки економістів України, професора Юрія Миколайовичу Пахомова.

Юрій Миколайович народився 15 липня 1928 р. в м. Кунгур Пермської області (РРФСР). У 1953 р. він закінчив юридичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, після чого працював старшим викладачем у Слов'янському педагогічному інституті.

Період з 1960 по 1980 р. увібрав у себе навчання в аспірантурі, викладацьку діяльність у Київському інституті цивільної авіації, завідування відділом і роботу заступником директора Інституту економіки Академії наук України.

З 1980 по 1987 р. він був ректором Київського інституту народного господарства (нині — КНЕУ), тоді ж очолював Комісію Міністерства вищої та спеціальної освіти СРСР з реформування вищої економічної освіти в країні (Москва), а пізніше (1987—1993 рр.) обіймав посаду директора Інституту соціології НАН України.

З 1988 по 1993 р. Юрій Миколайович був членом Президії НАН України, академіком-секретарем Відділення економіки; з 1993 р. — директором Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України, в якому заснував і очолив відділ проблем сучасних цивілізацій.

Його науковий доробок налічує понад 450 наукових праць, у тому числі 32 монографії. Ю.М. Пахомов є засновником цілого ряду наукових шкіл і напрямів, які визнані науковими колами в Україні та за її межами. Ще наприкінці 1970-х років він запропонував модель економіки конкурентного типу, побудовану на базі ринкової трансформації центрально керованого господарства. Пізніше ним було розроблено теорію еволюції інституційного середовища в сучасних перехідних суспільствах, а також концепцію типології світових ринкових моделей та її використання в процесах реформування економіки України.

Академік Ю.М. Пахомов зробив істотний внесок у визначення метаісторичних принципів аналізу, запропонував й обґрунтував теорію порівняльного соціокогенезу. Йому належить ряд теорій, заснованих на використанні синергетичного підходу до аналізу світових цивілізацій. Він є автором теорії глобальних макро-економічних регуляторів у міжнародних економічних відносинах і конкурентному міжцивілізаційному середовищі.

Ю.М. Пахомов підготував 18 докторів і більш як 50 кандидатів наук. Він про-
водив велику громадську роботу: був членом Держекономради Кабінету Міністрів
України, радником Президента України, радником прем'єр-міністра України.

Біографічні дані академіка Ю.М. Пахомова включено до міжнародних до-
відників: "Men of Achievement" ("Люди геніальних досягнень", Кембрідж, Ан-
глія, 1997); "The International Directory of Distinguished Leadership" ("Міжнарод-
ний довідник про видатних лідерів", Американський біографічний інститут,
1998). У 1994 р. Американський біографічний інститут присвоїв Юрію Мико-
лайовичу Пахомову почесний титул "Людина року".

Ю.М. Пахомов – номінант Почесного диплому за внесок у світову науку
(рішення Міжнародної ради російських співвітчизників (Москва, 2003 р.)). Його
діяльність також було відзначено рядом державних нагород: орденом "Дружбы
народов" (1988), "Знак почета" (1982), "За заслуги" III ступеня (1998), шістьма
медалями. У 2000 р. його було нагороджено премією НАН України імені М.І. Ту-
ган-Барановського, у 2002 р. він став лауреатом Державної премії України в галузі
науки і техніки.

Світла пам'ять про Юрія Миколайовича Пахомова – відомого вченого-еко-
номіста, талановитого педагога, ефективного керівника і сумлінного трудівника
на благо свого народу – назавжди залишиться у серцях тих, хто його знав, жив і
працював поруч з ним.

Президія Спілки економістів України.
